

Biblia

Materiály, na ktoré sa písali najstaršie biblické texty:

- A) *Papyrus*: Biblický text je napísaný na listoch, ktoré boli získané spracovaním rastliny papyrus. Išlo o veľmi tenké narezané plátky, preložené krížom cez seba a zlepené, čím sa vytvoril pevný podklad, na ktorý sa písalo. Výhodou bolo to, že bol lacný a ľahko dostupný, nevýhodou bola jeho krehkosť, vo vlhkom prostredí sa rýchlo zničil.
- B) *Pergamen*: Pergamen sa pripravoval z jemne spracovanej kože menších zvierat (antilopa, koza, teľa). Písanie na zvieracie kože je oveľa staršie ako používanie papyrusu na tento účel. Kráľ Eumenes II. (197-159 pred Kr.) v Pergame vynášiel vraj novú metódu spracovania týchto zvieracích koží, ktoré sa najskôr morili vo vápne a potom sa oškrabávali a hladili. Tak vznikol ideálny materiál na písanie po oboch stranách. Do používania vstúpil najmä od 3. stor. po Kr. Bol však známy oveľa skôr. Je to podstatne drahší materiál a je veľmi elegantný. Používal sa až do našich čias na zhotovovanie veľmi cenných dokumentov.
- C) *Iné*: *ostraky* (písanie na črepiny hlinených nádob), *písanie do kameňa, na hlinené tabuľky, medené a iné kovové časti, najmä plech* (veľmi zriedkavé prípady, napr. niektoré texty v Qumráne): Tieto materiály dosiahli oveľa menšie rozšírenie ako papyrus a pergamen.

Spôsoby, akými máme napísaný biblické texty:

- A) *Kódexy*: môžu byť papyrusové alebo pergamenové, majuskulné (napísané veľkými písmenami) alebo minuskulné (napísané malými písmenami). Text je usporiadaný tak, že jednotlivé listy sú poukladané jeden na druhom ako v knihe. Ich neúplné časti nazývame fragmenty.
- B) *Zvitky*: Text bol napísaný v stĺpcoch na dlhom páse, ktorý bol zvinutý na dvoch paličkách, otáčaním ktorých sa text posúval a umožňoval čítanie jednotlivých stĺpcov. Ich neúplné časti tiež nazývame fragmenty.
- C) *Lekcionáre*: sú výňatky z kompletného textu Písma, ktoré sa používali pri liturgii. Napísané boli rôznym spôsobom na rôznom materiáli.

Základná definícia Svätého písma hovorí, že Písmo je zbierkou kníh, ktoré boli napísané z vnuknutia Ducha Svätého: „Svätá matka Cirkev na základe apoštolskej viery pokladá všetky knihy Starého a Nového zákona i všetky ich

časti za posvätné a kánonické, pretože, napísané z vnuknutia Ducha Svätého, majú za pôvodcu Boha a ako také boli odovzdané Cirkvi." (DV 11, porov. KKC 105). Toto vnuknutie Ducha Svätého sa zvykne nazývať *inšpirácia*.

Inšpirácia je latinské slovo, ktoré v tomto prípade neznamena nejakú umeleckú inšpiráciu, na základe ktorej vzniká nejaké pekné umelecké dielo, ale znamená Boží vplyv na ľudí (svätopiscov), autorov kníh SZ a NZ. Pritom hlavným autorom SP je sám Boh. Svätopisec však nebol len mechanickým nástrojom, ktorému by Boh či Duch Svätý priamo diktoval, čo má napísať, ale človek bol so všetkými svojimi náboženskými, kultúrnymi, psychologickými a inak situačne podmienenými danosťami použitý na vyjadrenie toho, čo Boh chcel, aby bolo napísané a Cirkvi odovzdané. Sväté písmo má teda ako svojho autora (pôvodcu) samého Boha, ktorý nám v Písme odovzdal nielen informácie alebo nejaké návody na orientáciu, ale nám dáva seba samého. Na druhej strane aj svätopisci sú skutočnými autormi (pôvodcami) Písma, pretože mu dali podobu, použili mnohé ústne i písomné pramene a výrazové prostriedky (literárne druhy, žánre a formy).

Biblia (z [gr. biblia](#) = knihy, príbehy) alebo **Písmo**, **Sväté písmo** alebo **Svätá Biblia** je zbierka obsahujúca [knihy](#) (spisy), ktoré [kresťanstvo](#) (a prvú časť aj [židovstvo](#)) pokladá za [sväté](#).

Knihy prvej časti Biblie ([Starej zmluvy](#)) boli zväčša ustálené už v [5. storočí pred Kr.](#), ale definitívna podoba Biblie sa ustálila až v [9. stor. po Kr.](#)

Biblia je napísaná v troch jazykoch : v hebrejčine, aramejčine a gréčtine. Názov „Biblia“ jej dal cirkevný otec Chrysostomos (zomrel roku [407](#)).

Biblia nie je len jedna jediná kniha. Je to vlastne akási „knížnica“, ktorá obsahuje 73 rôznych spisov a bola vytvorená v priebehu asi 1500 rokov. Bibliu tvoria dve hlavné časti:

[Starý zákon](#) (Stará zmluva), ktorý kresťania prevzali z [judaizmu](#) (pôvodne v gréckom preklade); [Nový zákon](#) (Nová zmluva), ktorý obsahuje kresťanské zvestovania ([kérygma](#)).

